

เทคนิคการเขียนธงคำตอบอัตนัยวิชากฎหมาย

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คุณธรรมคู่กฎหมาย
ขยายโอกาสทางการศึกษา

ลักษณะการออกข้อสอบวิชา กฎหมายและธงคำตอบ

1. ความจำ
2. อุทาหรณ์หรือวินิจฉัย
3. เปรียบเทียบ
4. คำนวณ

หลักการในการจัดทำธงคำตอบ

1. หลักกฎหมาย
2. วินิจฉัย
3. สรุป

ความสมบูรณ์ของธงคำตอบ

1. ครบทุกประเด็นตามข้อคำถาม
2. ประเด็นคำตอบต้องให้เหตุผลที่ถูกต้อง
3. ธงคำตอบลักษณะเปรียบเทียบ ควรบอกเป็นข้อ ๆ เพื่อให้เห็นความแตกต่าง

คณะทำงานจัดการความรู้ (KM Team)

1. รศ.จรัส เล็งวิทย์ยา	หัวหน้า KM Team
2. รศ.เรืองยศ แสนภักดี	KM Team
3. รศ.วินัย ล้าเลิศ	KM Team
4. รศ.สุเมธ จานประดับ	KM Team
5. รศ.ประสิทธิ์ จงวิจิต	KM Team
6. รศ.ดร.กิจบดี ก้องเบญจमुख	KM Team
7. รศ.ดร.สมชัย ศิริสมบูรณ์เวช	KM Team
8. รศ.ประเสริฐ ตั่นศิริ	KM Team
9. ผศ.ดร.ธีรนิติ เทพสุเมธานนท์	คุณลิขิต
10. น.ส.รัตนชา ใจอารีย์	เลขานุการ KM Team
11. นายกิตติคุณ อริยา	ผู้ช่วยเลขานุการ KM Team

ข้อควรคำนึงสำหรับ

การออกข้อสอบและธงคำตอบ

มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา การใช้ภาษา ควรมีการทบทวน

๒๓๓ ๒๐๒๕.๓ (๑)

เทคนิคการเขียนเรียงคำตอบอัตนัยจากกฎหมาย

ตัวลักษณะของการศึกษานานาชาติวิทยาลัยแบบตลาตวิชาที่จัดการศึกษาเป็น 2 ระบบ คือ จัดบรรยายในชั้นเรียนและเรียนทางไกล อีกทั้งมีการเปิดรับนักศึกษาโดยไม่จำกัดจำนวน แสดงให้เห็นถึงจำนวนนักศึกษาของสถาบันนั้นมีมากเพียงใด คณะนิติศาสตร์เป็นอีกคณะหนึ่งที่มีผู้ให้ความสนใจสมัครเข้าศึกษาจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้เป็นการอำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษา คณะจึงมีนโยบายให้คณาจารย์จัดทำคู่มือจากกฎหมายทุกภาคการศึกษา ซึ่งดำเนินการมาตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน

การออกข้อสอบวิชากฎหมายนั้นควรเริ่มตั้งแต่การสอนและออกข้อสอบตามทีสอน จากนั้นควรคำนึงถึงว่าหากผู้สอนออกข้อสอบคำตอบยาวมาก นักศึกษาก็จะไม่สามารถเขียนได้ตามเรียงคำตอบสั้น แต่หากออกข้อสอบสั้น ผู้สอนก็จะสามารถตรวจคำตอบของนักศึกษาโดยดูจากความรู้ที่นักศึกษาเขียนตอบมาก็จะสามารถกำหนดเกรด A B C หรือ D ให้กับนักศึกษาได้ อย่างไรก็ตามการออกข้อสอบจะสั้นหรือยาว จะเป็นแบบละเอียดหรือโดยสังเขปนั้น ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของอาจารย์แต่ละท่าน

ลักษณะการออกข้อสอบวิชากฎหมายและเรียงคำตอบ

สำหรับการออกข้อสอบวิชากฎหมายโดยทั่วไปจะมี 4 ลักษณะคือ

- 1) ความจำ
- 2) อุทาหรณ์หรือวินิจฉัย
- 3) เปรียบเทียบ
- 4) คำนำรวม

โดยทั้ง 4 ลักษณะนั้น ควรมีการตอบหลักของกฎหมายก่อน ดังนั้น การทำเรียงคำตอบควรจะระบุเลขมาตราและหลักกฎหมายทั้ง 2 อย่าง จะใส่เฉพาะเลขมาตราอย่างเดียวไม่ได้ เนื่องจากทำให้คะแนนวิชากฎหมายจะหาคะแนนตามส่วน และมีการได้คะแนนในส่วนของตัวเอง ซึ่งข้อสอบกฎหมายแต่ละลักษณะก็จะเรียงคำตอบที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของคำถาม ดังนี้

1. ลักษณะความจำ ควรเป็นเรียงคำตอบในลักษณะย่อหน้า ดังนี้
ย่อหน้าที่ 1 → เป็นหลักกฎหมาย
ย่อหน้าที่ 2 → เป็นการอธิบาย
ย่อหน้าที่ 3 → เป็นตัวอย่าง

เทคนิคการเขียนเรียงคำตอบอัตนัยวิชากฎหมาย

2. ลักษณะอุทธรณ์หรือวินิจฉัย งดคำตอบควรประกอบด้วย (1) หลักกฎหมาย (2) วินิจฉัย (นำข้อเท็จจริงปรับเข้ากับหลักกฎหมาย) (3) สรุป
3. ลักษณะเปรียบเทียบ งดคำตอบควรระบุออกมาเป็นข้อ ๆ เพื่อความชัดเจนว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร
4. ลักษณะคำนวณ งดคำตอบควรจะมีสูตรในการคำนวณ

หลักการในการจัดทำเรียงคำตอบ

หลักการที่ 1

การจัดทำเรียงคำตอบควรกำหนดการตอบไว้ 3 ส่วน ดังนี้

1. การตอบแบบไม่มีหลักกฎหมาย ซึ่งจะต้องตอบแบบ (1) มีหลักกฎหมาย และ (2) ไม่มีวินิจฉัย
2. การตอบแบบแยกองค์ประกอบ ซึ่งจะตั้งตอบแบบ (1) มีการแยกหลักกฎหมาย และ (2) มีการวินิจฉัย
3. การตอบแบบแนบข้อคิด จะตอบแบบไม่มีหลักกฎหมาย แต่จะวินิจฉัยได้เลย

หลักการที่ 2

วิชากฎหมายอาจแบ่งลักษณะการตอบเป็น 2 ชนิด คือ

1. ปัญหาความจำ
2. ปัญหาวินิจฉัย

สำหรับปัญหาวินิจฉัยโดยทั่วไปจะเขียนตามรูปแบบดังนี้ (1) หลักกฎหมาย (2) วินิจฉัย (3) สรุป ส่วนปัญหาแบบความจำนั้น งดคำตอบจะมีมาตราที่เป็นแกนหลักของแต่ละกระบวนการวิชา และควรมีความละเอียดในเนื้อหาพร้อมทั้งเหตุผลประกอบ

ความสมบูรณ์ของธงคำตอบ

การจะเขียนธงคำตอบแบบละเอียดหรือโดยสังเขป อาจารย์ผู้ออกธงคำตอบควรคำนึงถึงความสมบูรณ์ของธงคำตอบเป็นสำคัญ ดังนี้

1. ธงคำตอบต้องมีครบทุกประเด็นตามข้อคำถาม
2. ในประเด็นที่เป็นคำตอบต้องให้เหตุผลที่ถูกต้อง เนื่องจากบางครั้งคำตอบเดียวกันแต่ให้เหตุผลต่างกัน เช่น ในทางอาญา ประมาทเป็นเหตุให้คนตาย ควรดูว่า
 - 1) มีประมาทหรือไม่
 - 2) ความตายเกิดจากความประมาทหรือไม่ เคยมีการออกข้อสอบว่า จำเลยประมาทและความตายมิได้เกิดจากความประมาทของจำเลย มีนักศึกษา 2 คน ตอบเหมือนกัน แต่ให้เหตุผลต่างกัน คนหนึ่งได้ A แต่อีกคนหนึ่งได้ F จึงทำให้เวลาเขียนธงคำตอบจะต้องเขียนให้ถูกต้องในประเด็นที่ถามในข้อคำถาม ธงคำตอบนั้นจึงจะถือว่ามีความสมบูรณ์
 - 3) ควรใส่เลขมาตราให้ครบ และดูว่าเลขมาตรานั้นมีอนุมาตราหรือวรรค ในมาตรานั้น ๆ และในธงคำตอบควรระบุให้ครบทุกมาตราที่ถาม
3. ธงคำตอบของข้อสอบที่เป็นลักษณะเปรียบเทียบ ควรบอกเป็นข้อ ๆ เพื่อให้เห็นความแตกต่าง หรือหากให้อธิบายหลักกฎหมาย ก็ควรบอกหลักกฎหมายและอธิบายหลักกฎหมายนั้นให้ชัดเจน

ข้อควรคำนึงสำหรับการออกข้อสอบและธงคำตอบ

1. ผู้สอนควรมีความรับผิดชอบต่อการส่งข้อสอบและธงคำตอบ โดยเฉพาะเรื่องการตรงต่อเวลา
2. เมื่อออกข้อสอบแล้ว ควรเขียนธงคำตอบไว้ทันที ซึ่งจะช่วยให้อาจารย์ส่งธงคำตอบได้ตรงเวลา และสามารถที่จะเขียนธงคำตอบได้ครบทุกประเด็นคำถาม
3. เมื่อคำถามหรือข้อเท็จจริงไม่ชัดเจนก็จะเกิดปัญหาขึ้นมาได้ ดังนั้น ควรจะทำ (1) มัดข้อเท็จจริง และ (2) แยกข้อเท็จจริง
4. หากธงคำตอบผิดอาจทำให้ขาดความน่าเชื่อถือ
5. การออกข้อคำถามผิด
6. การใช้ภาษา ต้องเป็นภาษากฎหมาย
7. ควรมีการทบทวนธงคำตอบก่อนนำเสนอให้คณะกรรมการจัดพิมพ์

๖ ๖ ๖ ๖ ๖ ๖ ๖

